

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3*

กิตติศักดิ์ ปัญญ์¹ฉลอม ชาตुरुประชีวิน²

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) สร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 409 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ชนิดสำรวจรายการ และชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

จากการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่ามีความสัมพันธ์ในทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4) ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อย่างมีนัยทางสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 3 ตัวแปร คือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_1) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) และการกระตุ้นทางปัญญา (X_3) ตามลำดับซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับดังนี้

$$\hat{Y} = 1.782 + 0.663 (X_1) + 0.263 (X_4) - 0.365 (X_3)$$

$$2\hat{Y} = 0.777 (X_1) + 0.353 (X_4) - 0.386 (X_3)$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

* วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2560

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, E-mail: bigboy_pp@outlook.com

² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

Administrator's Transformational Leadership Effecting on Student - Centered Learning of Schools Under The Office of Phitsanulok Primary Educational Service Area 3*

*Kitisak Panyo*¹

*Chalong Chatrurachewin*²

Abstract

In this research, there were four objectives as follow: 1) to study the transformational leadership of school administrators 2) to study the effectiveness of student - centered learning 3) to study the relationship between the transformational leadership of school administrators and the effectiveness of student - centered learning 4) to search the transformational leadership of school administrators as predictors of the effectiveness of student - centered learning. Sample group were school administrators and teachers with 409 people. A quantitative was applied to this study, which quantitative approach was adopted questionnaires both check-list and rating scale questionnaires used to answer study questions. Quantitative data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, Pearson's product correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The findings of this thesis reveal 1) the transformational leadership of school administrators were at high - level on the overall 2) the effectiveness of student - centered learning were at high - level on the overall 3) the results of the relationship between transformational leadership of school administrators and the effectiveness of student - centered learning were positive and statistically significant relationships at the 0.01 level. 4) the results of the transformational leadership of school administrators affecting the effectiveness of student - centered learning were the best predictive variables are Idealized Influence (X_1) Individualized Consideration (X_4) and Intellectual Stimulation (X_3). Therefore, can written equation of prediction in the form of raw scores and standard scores as follows:

$$\hat{Y} = 1.782 + 0.663 (X_1) + 0.263 (X_4) - 0.365 (X_3)$$

$$2\hat{Y} = 0.777 (X_1) + 0.353 (X_4) - 0.386 (X_3)$$

Keywords: Transformational Leadership, Effectiveness of Student - Centered Learning

* Research Article from thesis for the Master of Education Program in Educational Administration, Naresuan University, Thailand, 2017

¹ Student in Master of Education Program in Educational Administration, Naresuan University, E-mail: bigboy_pp@outlook.com

² Associate Professor in Educational Administration, Naresuan University

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

จากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคนของประเทศไทยอย่างมาก โดยเฉพาะการพัฒนาเยาวชนในวัยเรียนที่ต้องได้รับการกล่อมเกลา ดังนั้นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาวการณ์ปัจจุบันจึงมีความสำคัญและเป็นที่สนใจของทุกคนในทุกระดับของวงการศึกษาไทยอย่างมาก โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาของไทยได้มีความพยายามที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอาจารย์ได้ปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2558, น.14) โดยมีการนำแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 (ราชกิจจานุเบกษา, 2542, น.12-14) จากข้อกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 นี้ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียน และเป็นส่วนผลักดันให้เกิดกระแสการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพกว้างทั้งประเทศไทย (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2558, น.14-15)

การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (NT) ปีการศึกษา 2558 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ผลการประเมินพบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยร้อยละผลการประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 กับค่าเฉลี่ยร้อยละระดับประเทศ มีค่าต่ำกว่าระดับประเทศ -0.16 และผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการประเมินของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ระหว่างปีการศึกษา 2557 และปีการศึกษา 2558 พบว่า มีค่าเฉลี่ยลดลงร้อยละ 1.01 (กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3, 2559, น.39-40) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 นั้นจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุง

ภาวะผู้นำกับการเรียนการสอนเป็นพฤติกรรมการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถและทักษะในการบริหารจัดการเรียนการสอนร่วมกับครู เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำให้ครูและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายและโครงสร้างสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสอดคล้องกับแนวคิดของ David & Thomas, 1989, p.135 (ทวีศักดิ์ ยศตา และคณะ, 2558, น.71-72)

สำหรับระดับองค์การในยุคนี้นักวิชาการต่างมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรหรือปัจจัยที่จะมีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพ หรือประสิทธิผลต่อองค์การ ตัวแปรหรือปัจจัยที่จะมีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานแรงจูงใจและความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานหรือของกลุ่มทำงาน รวมถึงการพัฒนาสมรรถนะและศักยภาพของพนักงาน ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ได้รับการยอมรับว่ามีอิทธิพลมากคือ ภาวะผู้นำ (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2551)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นทฤษฎีภาวะผู้นำที่สามารถใช้ในการอธิบายกระบวนการอิทธิพลได้อย่างกว้างขวาง ตั้งแต่ระดับจุลภาคระหว่างผู้นำกับผู้ตามเป็นรายบุคคล ตลอดจนทั้งระบบวัฒนธรรม แม้ว่าโดยบทบาทหลักของผู้นำการเปลี่ยนแปลงคือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ขึ้นในองค์การก็ตาม แต่ตลอดเส้นทางของกระบวนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้นำกับผู้ตามจะผูกพันต่อกันอย่างมั่นคง ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้รับการยอมรับว่ามีความสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกในยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาทฤษฎีหนึ่งในปัจจุบัน (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2550, น.259)

จากความเป็นมาของปัญหาและความสำคัญตามลำดับที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้มีความสนใจจะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนาประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3
3. เพื่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ซึ่งประกอบด้วย

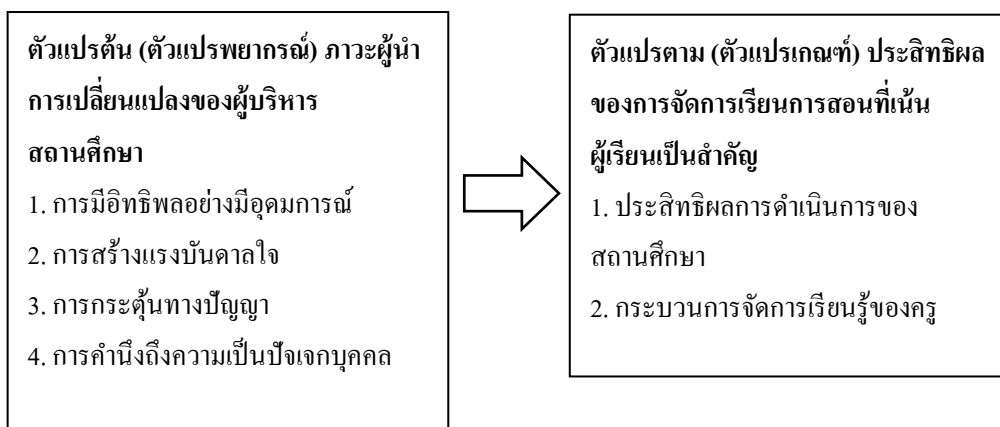
ตัวแปรต้น (ตัวแปรพยากรณ์) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงพบว่า ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ แบส และอวอลิโอ (Bass & Avolio, 1990) มีความครอบคลุมทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ แบส และอวอลิโอ (Bass & Avolio, 1990) ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
2. การสร้างแรงบันดาลใจ
3. การกระตุ้นทางปัญญา
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ตัวแปรตาม (ตัวแปรเกณฑ์) ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2555, น.57-59) ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการดำเนินการของสถานศึกษา
2. กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู

สามารถกำหนดกรอบแนวคิดได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ปีการศึกษา 2559 ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 132 คน และครูจำนวน 1,499 คน รวมทั้งสิ้น 1,631 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, 607-610) ได้จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา 103 คน และครูจำนวน 306 คน รวมทั้งสิ้น 409 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น (ตัวแปรพยากรณ์) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา (Bass and Avolio, 1990)

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
2. การสร้างแรงบันดาลใจ
3. การกระตุ้นทางปัญญา
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ตัวแปรตาม (ตัวแปรเกณฑ์) ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ประสิทธิภาพการดำเนินการของสถานศึกษา
2. กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามแนวคิดของของลิเคิร์ท (Likert and Rensis, 1967, 90-95) มี 5 ระดับ รวมข้อคำถามมี 24 ข้อคำถาม ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้เท่ากับ 0.60 - 1.00

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามแนวคิดของของลิเคิร์ต (Likert and Rensis, 1967, 90-95) มี 5 ระดับ รวมข้อคำถามมี 14 ข้อคำถาม ผ่านการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้เท่ากับ 0.60 - 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประสานงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปสอบถามยังกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม และติดตาม
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์
5. แบบสอบถามที่ได้รับคืนมีจำนวน 361 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.26 ของแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการคำนวณหาค่าสถิติต่างๆ มีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รายด้านและรายรวม
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รายด้านและรายรวม
4. หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

5. หากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อดูว่าตัวแปรพยากรณ์ใดที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อย่างมีนัยสำคัญ แล้วจึงนำตัวแปรที่มีนัยสำคัญไปสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
3. สถิติที่ใช้ในการสร้างสมการพยากรณ์ ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.44) รองลงมาคือ การสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.48) การกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.39) และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.43) รองลงมาคือ ประสิทธิภาพการดำเนินการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.41) ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 พบว่ามีความสัมพันธ์ในทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัวโดยมีค่าสัมพัทธ์กับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สูงสุดคือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ รองลงมาคือ การสร้างแรงบันดาลใจ กับการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

และค่าสัมพัทธ์กับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่ำสุดคือ การกระตุ้นทางปัญญา

4. ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 โดยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อย่างมีนัยทางสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 3 ตัวแปร คือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_1) มีค่าเท่ากับ 0.663 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) มีค่าเท่ากับ 0.263 และการกระตุ้นทางปัญญา (X_3) มีค่าเท่ากับ -0.365 ตามลำดับ มีค่าอำนาจพยากรณ์ (R^2) ได้ร้อยละ 56.40

เมื่อนำตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาเขียนเป็นสมการจะได้สมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.782 + 0.663 (X_1) + 0.263 (X_4) - 0.365 (X_3)$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$2\hat{Y} = 0.777 (X_1) + 0.353 (X_4) - 0.386 (X_3)$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถนำมาปรับใช้กับกับบุคลากรในองค์กรได้ในทุกระดับ และมีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบันที่เกิดขึ้นได้อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2550, น.259) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นทฤษฎีภาวะผู้นำที่สามารถใช้ในการอธิบายกระบวนการอิทธิพลได้อย่างกว้างขวาง ตั้งแต่ระดับจุลภาควิชาระหว่างผู้นำกับผู้ตามเป็นรายบุคคล ไปจนถึงระดับมหภาควิชาระหว่างผู้นำกับบุคลากรทั้งองค์กร ตลอดจนทั้งระบบวัฒนธรรม แม้ว่าโดยบทบาทหลักของผู้นำการเปลี่ยนแปลงคือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ขึ้นในองค์กรก็ตาม แต่ตลอดเส้นทางของกระบวนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้นำกับผู้

ตามจะผูกพันต่อกันอย่างมั่นคง ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้รับการยอมรับว่ามีความสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกในยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาทฤษฎีหนึ่งในปัจจุบัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ วรากรณ์ มุกดาอ่อน (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายข้อ

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูมีการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน แล้วจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ และมีการประเมินผู้เรียนเพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยทั้งหมดสถานศึกษามีส่งเสริมให้ครูทุกคนได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนหรือวิชาครูตามที่คุรุสภากำหนด และมีการประเมินกระบวนการจัดการเรียนสอนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 22 ได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด และสอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ สุธาธิรัตน์ (2558, น.15) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ยึดเอาชีวิตจริงผู้เรียนเป็นตัวตั้งมุ่งพัฒนาคนและชีวิต มีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเต็มตามความสามารถ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน มีอิสระในการสร้างองค์ความรู้ อย่างมีความสุข มีส่วนร่วมอย่างคืบคลาน ทั้งทางกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สนธิ สถาพร (2558) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับ มากทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา

3. ผลการศึกษาคือความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 พบว่ามีความสัมพันธ์ในทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในเป้าหมายและวิสัยทัศน์ และ

ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแก้ไขปัญหอย่างสร้างสรรค์อันเกิดจากการวิเคราะห์ โดยใช้ข้อมูล หลักฐาน และเหตุผล นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังคำนึงถึงสามารถแตกต่างกันของแต่ละบุคคล และยังคงคนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ตาม อันก่อให้เกิดประสิทธิผลต่องานในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2549, น.9) กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง จะมีคุณลักษณะที่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญขึ้นในองค์กร เป็นผู้นำที่มีความสามารถในการนำการเปลี่ยนแปลงโดยการสร้างวิสัยทัศน์ กลยุทธ์และวัฒนธรรมขององค์กร พร้อมไปกับการส่งเสริมให้เกิดการริเริ่มสร้างสรรค์ให้ได้ผลงาน ผลิตภัณฑ์ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงจะเน้นที่ความมีประสิทธิภาพ ของงานในบริบทของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และซับซ้อนของโลกยุคปัจจุบัน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงเหมาะสมและมีการนำไปใช้ในแทบทุกองค์การอย่างแพร่หลาย

4. ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นตัวทำนายประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน โดยตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อย่างมีนัยทางสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีดังต่อไปนี้

4.1 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_1) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 เห็นว่าองค์ประกอบด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีศีลธรรมและจริยธรรม มีความอุทิศตัว ก่อให้เกิดเป็นตัวอย่างที่ดีขึ้นในองค์กร ผู้ร่วมงานจึงปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ดีเหล่านั้น และเกิดความศรัทธาในตัวผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลให้ผู้ร่วมงานเกิดความมีส่วนร่วมต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตั้งไว้ จนทำให้เกิดการบรรลุสู่เป้าหมายในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ Yukl (1998 อ้างถึงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2550, น.281-285) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ตามจะพยายามเสาะหาความหมายที่ซ่อนอยู่ในการกระทำของผู้นำว่าแท้จริงเป็นอย่างไร หากค้นพบว่ามาจากความจริงใจแล้ว ผู้ตามจะเกิดความเลื่อมใสศรัทธาและไว้วางใจต่อผู้นำทำให้เชื่อฟัง อยากรับปฏิบัติตาม และเลียนแบบอย่างผู้นำ และ Bass (1999 อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2559, น.252-259) ยังระบุไว้อีกว่า องค์ประกอบด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์นี้ เป็นองค์ประกอบแรกหรือองค์ประกอบพื้นฐานที่มีความสำคัญที่จะทำให้ผู้นำกลายเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริง

4.2 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_2) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 เห็นว่าองค์ประกอบด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นทีปรักษาที่ดีต่อผู้ร่วมงานทำให้เกิดความเข้าใจในความเป็น

ปัจเจกบุคคล มีผลทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมอบหมายงานได้ตรงตามความสามารถของแต่ละบุคคลและสามารถให้คำแนะนำได้อย่างเข้าถึงเมื่อผู้ร่วมงานประสบปัญหาที่ต่างกันออกไปตามแต่ละตัวบุคคล สอดคล้องกับ Bass, (1999 อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2559, น.252-259) ที่กล่าวว่า ผู้นำจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำจะเอาใจใส่เป็นพิเศษในความต้องการของปัจเจกบุคคล เพื่อผลสัมฤทธิ์และการเติบโตของแต่ละคน ผู้นำจะพัฒนาศักยภาพของผู้ตามให้สูงขึ้น นอกจากนี้ผู้นำจะมีการปฏิบัติต่อผู้ตามโดยการให้ออกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สร้างบรรยากาศของการให้การสนับสนุน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความจำเป็นและความต้องการ ผู้นำมีการส่งเสริมการสื่อสารสองทาง และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ตามเป็นการส่วนตัว ผู้นำสนใจในความกังวลของแต่ละบุคคล เห็นปัจเจกบุคคลเป็นบุคคลทั้งครบ มากกว่าเป็นพนักงานหรือเป็นเพียงปัจจัยการผลิต ผู้นำจะมีการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ผู้นำจะมีการมอบหมายงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้ตาม เปิดโอกาสให้ผู้ตามได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถ

4.3 การกระตุ้นทางปัญญา (X_3) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 เห็นว่าองค์ประกอบด้านการกระตุ้นทางปัญญา ส่งผลทางลบต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความใกล้ชิดที่มากเกินไปเรื่องของการแนะนำงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน ส่งผลให้ครูผู้สอนขาดอิสระทางความคิด สอดคล้องกับ ภรณ์วดี ประเสริฐดี (2558, น.987-998) ที่กล่าวว่า ผู้นำต้องมีความรู้ในงานที่จะปฏิบัติ สามารถสร้างระบบงานได้เป็นอย่างดี และให้ผู้ตามทำงานตามระบบ หรือให้เขาพยายามสร้างระบบด้วยตัวเอง และให้อ่านาจาการตัดสินใจกับเขาเพื่อให้เขาล้ำตัดสินใจ ผู้นำควรแนะนำอยู่ห่างๆ จูงใจให้ผู้ร่วมงานมองไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขา โดยผู้นำที่เป็นหัวหน้าทีมมีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงในการสร้างความเข้าใจเบื้องต้นที่ถูกต้องด้านข้อมูลของความเปลี่ยนแปลงให้แก่ทีมของตน เพื่อให้แต่ละ ทีมสามารถขับเคลื่อนภารกิจที่ได้รับมอบหมายต่อไปได้ ผู้นำจะต้องทำให้ผู้ตามทำงานอย่าง มีจิตสำนึก ด้วยใจรักและมีความภูมิใจต่องานที่ทำแสดงพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างในสิ่งที่ต้องการกระตุ้นให้ผู้อื่นกระทำประพฤติดีปฏิบัติอย่างเสมอต้นเสมอปลายตลอดเวลา ให้ผู้ตามรับผิดชอบงาน ที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นระบบและให้สิทธิในการแก้ไขปัญหา โดยไม่ต้องปรึกษาผู้อื่น เพราะจะทำให้ผู้ตามนั้นไม่กล้าตัดสินใจในการทำงานของตนเองอย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้ทำงานอย่างเต็มที่ แต่ต้องคำนึงถึงผลที่จะตามมาด้วย อาจจะมีการกำหนดคบทลงโทษหรือตั้งเป็นข้อห้ามเอาไว้หากมีปัญหาเกิดขึ้นต้องตัดสินใจเด็ดขาดผู้นำต้องมีความไว้วางใจผู้ตามและ มีความเชื่อมั่นในความสามารถของผู้ตาม ผู้นำจะต้องดูแลสอนทักษะให้แก่ผู้ตามที่มีความจำเป็นต้องแก้ปัญหา ต้องการการริเริ่ม การกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญ กระตุ้นผู้ตามให้คิดหาวิธีใหม่ที่ดีกว่าในการ

ทำงานอย่างสม่ำเสมอกระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดการริเริ่มทดลองใหม่ ๆ ขึ้น โดยไม่มีการดำเนินใครเมื่อการปฏิบัติงานดังกล่าวพบความล้มเหลว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นทางปัญญา เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงควรมีการส่งเสริม ดังนี้

1. ในองค์ประกอบด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างศีลธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามให้เกิดในสถานศึกษา โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นหลัก
2. ในองค์ประกอบด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์ความต้องการ และความสามารถของบุคคล สร้างเทคนิคในการมอบหมายงานโดยใช้ความสามารถในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล คอยเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานแก่ครูและเอาใจใส่ครูอย่างทั่วถึง
3. ในองค์ประกอบด้านการกระตุ้นทางปัญญา ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาปรับใช้กับการปฏิบัติงาน ซึ่งนำมาสู่วิธีการหรือแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา โดยวิเคราะห์จากข้อมูลหลักฐาน และเหตุผล และส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ปัญหา โดยใช้ข้อมูล หลักฐาน และเหตุผล เช่นกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ควรทำการศึกษาแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราษฎย์. ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: การศึกษาทฤษฎีฐานราก. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์. 12(34), 51-66.
- ชัยวัฒน์ สุธีรัตน์. (2558). 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: พี บาลานซ์ดีไซด์แอนพริ้นดิง.
- ทวีศักดิ์ ยศธา, ชูศักดิ์ เอกเพชร, วีระบุรุษ ชาติตะกัญจน. (2558). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำการเรียนการสอนของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 2 (1), 67-86.

- อนงค์วรรณ อุปประดิษฐ์ และ บุญทวารณ วิงวอน. (2560). การรับรู้สภาพแวดล้อมภาวะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงและการมุ่งเน้นทางการตลาดที่มีผลต่อการดำเนินงานทางการเงินของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดลำปาง. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*. 7(12), 29-46.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ นายกรัฐมนตรี.
- วราภรณ์ มุกดาอ่อน. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. การศึกษาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2550). ภาวะความเป็นผู้นำ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพรส (1989).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. (10 มิถุนายน 2559). ทะเบียนที่ตั้งโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. สืบค้นเมื่อ 4 ตุลาคม 2559, จาก http://www.phitsanulok3.go.th/data_1.php?id_group=55&name_group=%A2%E9%CD%C1%D9%C5%CA%B6%D2%B9%C8%D6%A1%C9%D2.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2555). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน 2554). (พิมพ์ครั้งที่ 1). สมุทรปราการ: บริษัท ออฟเซ็ท พลัส จำกัด.
- สนธิ สถาพร. (2558). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม.
- Bass, B.M. & Avolio, B.J. (Eds.). (1994). *Improving organizational effectiveness through transformational leadership*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- David, G.A. & Thomas, M. A. (1989). *Effective School and Effective Teachers*. Boston: Allyn and bacon
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.
- Likert & Rensis. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. In Reading in Fishbein, M (Ed.), *Attitude Theory and Measurement* (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.
